

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Кириченко А.М.

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІК ТА ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В УПРАВЛІННІ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-наукова програма «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»

Економічний факультет

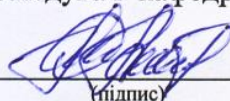
2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: канд. екон. наук, доц., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування Ірина СМІРНОВА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

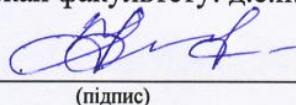
Завідувач кафедри: к.е.н., проф. Магопець О.А.

(підпис)

(Магопець О.А.)

Декан факультету: д.е.н., проф. Шалімова Н.С.

(підпис)

(Шалімова Н.С.)

©ЦНТУ, 2024 рік

©

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки	
		1-й	1-й
	Освітньо-наукова програма: «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»	Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 7,25	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		116 год.	172 год.
Вид контролю: екзамен			

Мова навчання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» полягає у формуванні теоретичних знань щодо концептуальних засад організації обліку та внутрішнього аудиту, практичних навичок з підготовки облікової інформації та даних внутрішнього аудиту як основи для прийняття управлінських рішень та управління економічними процесами діяльності підприємства, а також вмінь здійснювати пошукові роботи, генерувати нові ідеї та обґрунтовувати інноваційні рішення для удосконалення систем обліку та внутрішнього аудиту.

Завдання дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні»:

- вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела управління;
- набуття вмінь організації та ведення бухгалтерського обліку в системі управління та інтерпретації й трансформації облікової інформації для різних запитів управління;
- вивчення методик і техніки надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством;
- формування професійних суджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні підприємством при розробці та реалізації стратегічних цілей;
- вивчення цілей та функцій внутрішнього аудиту в середовищі управління підприємством, його організації, етапів проведення та використання результатів;
- набуття навичок проведення дослідницьких робіт, розробки нових рішень та обґрунтування інноваційних підходів до вдосконалення системи обліку та внутрішнього аудиту.

Передумови для вивчення дисципліни. Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку, Цивільний захист, Організація і методика наукових досліджень та педагогічної діяльності, Іноземна мова в професійній та науковій діяльності, Стратегії розвитку та їх аналітичне забезпечення, Організація бухгалтерського обліку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК13. Здатність планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.
- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
- СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
- СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.
- СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.
- СК12. Здатність застосовувати отримані нові знання та інновації для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптувати їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.
- СК13. Здатність застосовувати сучасні організаційно-методичні прийоми та технології аудиту (незалежного, внутрішнього, державного), інспектування, перевірок та моніторингу закупівель, експертизи під час провадження професійної діяльності та наукових досліджень з урахуванням вимог міжнародних стандартів, професійної етики.
- СК14. Здатність до виявлення проблем та наукових фактів у сфері теорії,

методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, визначення, обґрунтування та впровадження заходів, спрямованих їх вдосконалення.

Програмні результати навчання

ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників,

менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПР21. Вміти генерувати нові ідеї в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР22. Аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліку, аналізу та аудиту, оподаткування.

ПР23. Моделювати застосування методів наукових досліджень для аналізу закономірностей і тенденцій розвитку основних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР24. Володіти сучасними організаційно-методичними прийомами та технологіями виконання завдань з аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, завдань в сфері внутрішнього аудиту, державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки та моніторингу закупівель, експертизи під час провадження професійної діяльності та наукових досліджень з урахуванням вимог міжнародних стандартів, професійної етики.

ПР25. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, робити науково-обґрунтовані висновки, розробляти пропозиції щодо їх вирішення та впроваджувати заходи, спрямовані на вдосконалення систем аудиту, державного фінансового контролю та експертизи.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 року:

Зміст навчальної дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» інтегрує такі Цілі сталого розвитку та сприяє отриманню компетентностей та результатів навчання, які дозволять магістру в майбутньому ефективно працювати в напрямку розв'язання таких глобальних та національних завдань:

Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (глобальне визначення) Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (національне визначення) – завдання 4.4. Підвищити якість вищої освіти та забезпечити її тісний зв'язок з наукою, сприяти формуванню в країні міст освіти та науки, 4.5. Збільшити поширеність серед населення знань і навичок, необхідних для отримання гідної роботи та підприємницької діяльності, 4.7. До 2030 року забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, у т.ч. шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури в сталий розвиток

Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток (глобальне визначення) Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток (національне визначення) – завдання 5.5. Забезпечити всебічну й реальну участь жінок і рівні для них можливості для лідерства на всіх рівнях

прийняття рішень у політичному, економічному та суспільному житті

Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (глобальне визначення) Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (національне визначення) – завдання 9.5. Активізувати наукові дослідження, нарощувати технологічний потенціал промислових секторів у всіх країнах, особливо країнах, що розвиваються, у т.ч. шляхом стимулювання до 2030 року інноваційної діяльності та значного збільшення кількості працівників у сфері ДіР у розрахунку на 1 млн осіб, а також державних і приватних витрат на ДіР, 9.6. Підтримувати розробки, дослідження та інновації у сфері вітчизняних технологій у країнах, що розвиваються, у т.ч. шляхом створення політичного клімату, сприятливого, зокрема, для диверсифікації промисловості та збільшення доданої вартості в сировинних галузях

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління

Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку. Основи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Облік і контроль як функції управління. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління. Функції бухгалтерського обліку в управлінні підприємством та установами державного сектору. Значення обліку в системі контролю. Фінансова класифікація господарських фактів, явищ і процесів в управлінні. Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством. Підсистеми економічної інформаційної системи. Склад рівнів системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку. Причини, які ускладнюють впровадження дієвої інформаційної системи бухгалтерського обліку. Пріоритети в системі менеджменту в процесі узагальнення облікових даних на звітну дату. Заходи щодо удосконалення нормативно-правової бази бухгалтерського обліку як цілісної системи обліково-аналітичного забезпечення управління. Організаційні комунікації в системі управління. Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації. Використання облікової інформації для оцінки ефективності системи контролю суб'єктів господарювання. Проблеми формування та використання облікової інформації з урахуванням норм професійної та академічної етики.

Тема 2. Сутність і місце облікової інформації

в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями

Сутність та класифікація управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Структурна схема підготовки і прийняття рішень. Типові завдання прийняття рішень (впорядкування альтернатив, розподіл альтернатив за класами рішень, виділення кращої альтернативи). Роль облікової інформації в управлінні підприємством. Класифікація облікової інформації. Користувачі облікової інформації. Сутність та місце обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством та установами державного сектору економіки. Формування облікової інформації для управління. Сутність інтегрованої системи обліково-інформаційного забезпечення управління підприємствами. Обмеження облікової інформації для потреб управління. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль в системі внутрішнього контролю підприємства. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. Проблеми формування облікової інформації для управління. Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю підприємств. Управління складом і структурою економічної інформації. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру. Особливості формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку

Методика і техніка розробки форм носіїв облікової інформації. Сутність поняття якості інформації. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством. Оцінка якості облікової інформації. Методи забезпечення якості сучасних систем обліку. Методи оцінки якості облікової інформації. Порядок оцінки якості бухгалтерського обліку та сформованої інформації для управління підприємством. Процедури оцінки та відображення окремих об'єктів в бухгалтерському обліку з урахуванням специфіки діяльності підприємств. Напрямки поліпшення якості облікової інформації щодо формування та розподілу даних бухгалтерського обліку. Внутрішній контроль в оцінці якості облікової інформації та системи бухгалтерського обліку. Суттєві властивості облікової інформації, відповідність призначенню і вимогам.

Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку

в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації

Впровадження цифрових технологій в обліковий процес підприємства. Вплив цифровізації на організацію господарської діяльності та забезпечення інформаційних потреб. Цифрові компетенції бухгалтера. Основні вимоги до бухгалтера у світі об'єктивної реальності. Зони розвитку знань у бухгалтера. Зміни, що впливатимуть на розвиток професії бухгалтера найближчим часом. Модель цифрового бухгалтера. Етапи цифрової трансформації управління підприємством і їх взаємозв'язок з бухгалтерським обліком. Особливості

використання кейсових програмних продуктів з бухгалтерського обліку (Business Automation Software for Accounting, MASTER: Бухгалтерія, М.Е.ДОС, Єдине вікно подання електронної звітності, Арт-Звіт Pro, Poster, Dilovod, Checkbox, Е-Чек) у системі управління підприємством. Перспективи застосування інформаційних технологій у сфері бухгалтерського обліку й оподаткування. Особливості використання технології блокчейн у системі бухгалтерського обліку. Креативний облік, його історичне підґрунтя. Суть креативного обліку, як загальнонаукового методу, що не відповідає загальноприйнятій практиці.

Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень

Система бухгалтерського обліку та звітності в Україні. Види звітності. Фінансова звітність. Податкова звітність. Управлінська звітність. Види управлінської бухгалтерської звітності та особливості формування її показників. Сучасні підходи та принципи формування управлінської бухгалтерської звітності. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Роль, значення та завдання управлінської бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень. Мета складання управлінської бухгалтерської звітності. Вимоги до управлінської бухгалтерської звітності. Принципи розробки та методи підготовки управлінської бухгалтерської звітності. Форми управлінської бухгалтерської звітності. Методичні підходи до формування бухгалтерської управлінської звітності. Процес підготовки та аналізу управлінської бухгалтерської звітності. Особливості організації сегментного обліку. Характеристика методичних підходів до формування управлінської звітності. Види оцінки в системі бухгалтерського обліку. Порядок формування внутрішньфірмового регламенту підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

Консолідована облікова інформація. Способи групування облікової інформації. Сучасний інструментарій корпоративного обліку за сегментами. Оцінка і її роль в інтерпретації показників звітності для потреб управління. Значення та сутність оцінки. Мета оцінки. Функції оцінки. Вимоги до оцінки. Принципи оцінки. Технологія оцінки. Мета оцінки. Види оцінок за Н(П(С)БО. Значення оцінки як інструменту управління підприємством. Об'єктивні та суб'єктивні облікові фактори. Необхідність трансформації і консолідації показників звітності для формування інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Призначення консолідованої облікової інформації. Процес консолідації інформації. Процес регламентування особливостей функціонування комунікаційної взаємодії між джерелами інформації. Фізична і логічна консолідація. Основні типи консолідації інформації. Регламентація формування підсумкових показників функціонування інформаційної моделі консолідованих облікових даних в Україні. Принципи формування та розкриття консолідованої облікової інформації. Процес

формування консолідованої фінансової звітності. Коригувальні дії в процес формування консолідованої фінансової звітності. Види групування даних в цілях консолідації облікової інформації. Облік за сегментами. Значення трансформація облікової інформації відповідно до концептуальних основ МСФЗ. Підходи до вирішення питання про приведення фінансової звітності до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності. Принципи трансформації облікової інформації при формуванні показників фінансової звітності за міжнародними стандартами. Алгоритм трансформації показників фінансової звітності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЗА ОБ'ЄКТАМИ УПРАВЛІННЯ

Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Методи управління витратами. Бюджетування як інструмент управління. Сутність бюджетування. Завдання бюджетування як процесу. Вимоги та процедури бюджетування. Функції бюджетування. Переваги та недоліки бюджетування на підприємстві. Класифікація методів бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства. Підходи до процесу бюджетування на підприємстві. Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства. Методи прогнозування прибутку. Види стратегії управління підприємством в залежності від моделі управління прибутком. Стратегічне прогнозування в процесі прийняття управлінських рішень та потреба в інформаційному забезпеченні. Етапи бюджетування. Планування витрат. Очікувані витрати: поняття, склад та види. Мета оцінки очікуваних витрат. Елементи планування витрат. Принципи оцінки очікуваних витрат. Виробничий важіль. Методи оцінки очікуваних витрат. Етапи оцінки очікуваних витрат. Потреба в оцінці майбутніх витрат при прийнятті управлінських рішень. Цільова спрямованість оптимізації витрат підприємства. Заходи оптимізації абсолютної величини витрат. Методи оптимізації абсолютної величини витрат. Етапи визначення величини цільових витрат із врахуванням потреби ринку та виробничої потужності підприємства.

Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством

Поняття сталого обліку господарської діяльності. Нормативне регулювання на макро- та мікро- рівнях принципів збалансованості підприємницької та непідприємницької діяльності. Економічний підхід до концепції стійкого розвитку. Збалансована система показників у системі стратегічного управлінського обліку як метод стратегічного управління. Суб'єкти збалансованої господарської діяльності. Методики розробки збалансованої системи показників на підприємстві. Джерела фінансування показників збалансованої господарської діяльності. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства. Показники, що характеризувати позитивну динаміку економічного розвитку операційної діяльності. Показники, що характеризують позитивну

динаміку соціального захисту працівників. Показники, що характеризують позитивну динаміку екологічної безпеки операційної діяльності. Нефінансові показники у внутрішній / управлінській / інтегрованій звітності суб'єкта господарювання. Підходи внутрішнього аудиту, як інструмент оцінки та моніторингу збалансованості господарської діяльності. Міжнародна практика аналітичних досліджень показників фінансової звітності за ознаками «соціально-відповідального бізнесу».

Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства

Розвиток бухгалтерського обліку як засобу підвищення ефективності управління вартістю підприємства. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства. Управління вартістю підприємств. Напрями змін в бухгалтерському обліку внаслідок його переорієнтації на систему управління вартістю підприємства. Методи оцінки вартості підприємства та їх розвиток. Узгодженість методів оцінки вартості активів із стратегією управління підприємством. Групи фінансових показників для оцінки вартості (результативності) підприємства. Формування ринкової вартості підприємства в системі показників бухгалтерського обліку. Оцінка ринкової вартості підприємства в системі інформаційних ресурсів бухгалтерських рахунків. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування. Концептуальні підходи до системи управління вартістю підприємства. Методологічні засади оцінки балансових показників при визначенні вартості підприємства. Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами. Методологія облікового відображення показників вартості підприємства. Відображення інформації про вартість підприємства у фінансовій звітності. Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи управління. Характеристика традиційних підходів до оцінки вартості. Міжнародні моделі звітності про вартість підприємства.

Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками

Поняття ризиків в підприємницькій діяльності. Класифікація ризиків та управління ними. Рівні оцінки та управління ризиками. Фактори визначення внутрішнього та зовнішнього ризиків діяльності підприємства. Послідовність виконання процедур оцінки рівня різноманітних ризиків. Процес управління фінансовими ризиками. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками. Облікова інформація в управлінні економічними ризиками підприємства. Управління ризиками для забезпечення безперервності діяльності підприємства. Модель аудиторського ризику: розрахунок, оцінка, оптимізація. Способи зменшення ризику. Завдання та методи нейтралізації ризиків. Формування резервів як методу захисту від ризиків. Обґрунтування фінансових та інвестиційних рішень за умов ризику. Антиризикова політика управління. Альтернативи управлінського обліку щодо ризиків виробництва.

Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири

Наукові погляди на визначення та значення бухгалтерського обліку в управлінні. Інтеграція кількісних та якісних методів в дослідженнях бухгалтерського обліку. Системи управлінського обліку: інтеграція традиційних та сучасних методів. Бухгалтерський облік витрат: методи та їх вплив на управлінські рішення. Управлінський облік у стратегічному плануванні підприємства: аналіз та оптимізація. Роль облікової інформації в оцінці інвестиційних проектів та управлінні ризиками. Виклики та проблеми у сфері бухгалтерського обліку в управлінні. Інновації у сфері обліку в управлінні: сучасні тенденції та виклики. Перспективи розвитку досліджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні. Зміни в глобальному бізнес-середовищі, що впливають на майбутнє бухгалтерського обліку. Інтеграція нефінансових показників у систему управлінського обліку для сталого розвитку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління

Форми організації внутрішнього контролю (внутрішній аудит, контролінг, внутрішній моніторинг, ревізія). Визначення поняття «внутрішній аудит»: сутність, ключові характеристики. Еволюція внутрішнього аудиту: історичний розвиток та міжнародна практика. Роль внутрішнього аудиту в системі управління. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту. Ціль внутрішнього аудиту як системи та як структури. Взаємозв'язок цілей внутрішнього аудиту з корпоративним управлінням та стратегічними цілями підприємства. Функції внутрішнього аудиту. Види послуг, що може надавати служба внутрішнього аудиту, та використання їх результатів в процесі управління. Внутрішній аудит як механізм управління ризиками, ефективністю бізнес-процесів та дотриманням норм чинного законодавства. Вплив внутрішнього аудиту на підвищення прозорості та відповідальності в управлінні.

Тема 13. Організація внутрішнього аудиту

Організація служби внутрішнього аудиту, її особливості в корпораціях та складних інтегрованих структурах. Організаційні форми внутрішнього аудиту та формалізації її організаційної структури. Нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту. Організація роботи внутрішніх аудиторів та їх взаємодія з управлінським персоналом, іншими структурними підрозділами. Підбір персоналу для служб внутрішнього аудиту. Етика внутрішнього аудитора. Планування роботи служби внутрішнього аудиту (операційне, стратегічне).

Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту

Планування виконання конкретного завдання. Етапи виконання завдань внутрішнього аудиту (планування, виконання, звітування). Пріоритети аудиторських перевірок. Процедури внутрішнього аудиту. Ризик-орієнтований підхід в діяльності внутрішніх аудиторів. Методи збору даних. Аналіз зібраної інформації. Виконання аудиторських процедур (тестування контролів, підтвердження, спостереження). Документування результатів внутрішнього аудиту. Процедури формування звіту за результатами виконання завдань та розробка рекомендацій. Вимоги до складання звіту про результати внутрішнього аудиту. Комунікація та поширення результатів між керівництвом та іншими зацікавленими особами. Використання сучасних технологій у внутрішньому аудиті. Системи моніторингу ефективності внутрішнього аудиту. Аналіз впливу внутрішнього аудиту на управлінські рішення.

Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні

Наукові погляди на методологію внутрішнього аудиту (сучасні методи і підходи, що використовуються в практиці внутрішнього аудиту; вплив інтеграції нових технологій на зміну методології внутрішнього аудиту). Наукові погляди на методологію оцінки ефективності внутрішнього аудиту (розробка критеріїв і показників для оцінки результативності внутрішнього аудиту, вплив зовнішніх аудитів на покращення процесів внутрішнього аудиту). Взаємодія між внутрішнім аудитом і управлінським обліком. Аналіз ролі внутрішнього аудиту в корпоративному управлінні. Внутрішній аудит як інструмент управління ризиками. Сучасні виклики, що стоять перед службою внутрішнього аудиту. Дослідження впливу цифровізації (аналітика даних, штучний інтелект) на практику внутрішнього аудиту. Оцінка ефективності автоматизації процесів внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит у контексті глобалізації. Внутрішній аудит і сталий розвиток. Психологічні аспекти внутрішнього аудиту (дослідження впливу міжособистісних відносин на результати роботи внутрішніх аудиторів; оцінка психологічних факторів, що впливають на прийняття управлінських рішень).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усь-го	у тому числі					Усь-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Теоретичні засади бухгалтерського обліку в управлінні підприємством»												
Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	11	2	2			7	11	1			1	9
Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	11	2	2			7	11					11
Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	11	2	2			7	11					11
Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	11	2	2			7	11					11
Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	11	2	2			7	11					11
Тема 6 . Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	11	2	2			7	11					11
Змістовий модуль 2												
Бухгалтерський облік за об'єктами управління												
Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	12	2	2			8	12					12
Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	12	3	3			6	12	1	1			10
Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	12	3	3			6	12	1	1			10
Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	12	2	2			8	12	1	1			10

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усь-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	15	2	2			11	15					15
Змістовий модуль 3 Внутрішній аудит в системі управління												
Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	12	2	2			8	12					12
Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	12	2	2			8	12					12
Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	12	2	2			8	12					12
Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	15	2	2			11	15					15
Усього годин	180	32	32			116	180	4	4			172

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	2
2	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	2
3	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	2
4	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	2
5	Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	2
6	Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	2
7	Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	2
8	Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	2

№	Назва теми	Кількість годин
9	Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	2
10	Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	2
11	Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	2
12	Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	2
13	Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	2
14	Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	2
15	Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	2
16	Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	2
	Разом	32

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	7
2	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	7
3	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	7
4	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	7
5	Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	7
6	Тема 6 . Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	7
7	Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	8
8	Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	6
9	Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	6
10	Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	8
11	Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	11
12	Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	8
13	Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	8
14	Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	8
15	Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	11
	Разом	116

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. Вона має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних основ курсу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовку конспектів навчальної та наукової літератури; підбір, систематизацію та опрацювання нормативних документів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформувані у здобувачів навички дослідницької діяльності. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення засвоєння термінології, з'ясування проблемних аспектів організації та ведення обліку і внутрішнього аудиту в управлінні.

ІНДЗ з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики у практичній діяльності суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);

- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Суть і роль облікової інформації в управлінні підприємством
2. Управлінський облік як підсистема інформаційного обміну в структурі управління підприємством
3. Облік як основа інформаційного забезпечення управління
4. Проблеми розробки методичної бази системи управлінської звітності
5. Підготовка та прийняття управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Оптимізація управлінських рішень
6. Методи побудови функції витрат: методом вищої-нижчої точки, методом найменших квадратів, методом аналізу бухгалтерських рахунків із застосуванням Microsoft Office Excel
7. Інформаційне забезпечення управління підприємством: обліковий аспект
8. Цінова політика підприємства, прийняття рішень щодо ціноутворення
9. Облікова політика і порядок формування витрат на виробництво і реалізацію продукції
10. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства
11. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування
12. Інструментарій управлінського обліку
13. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток
14. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві
15. Узгодження соціально-економічних інтересів груп зацікавлених осіб на основі синтезу бухгалтерського обліку та теорії ігор
16. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками
17. Роль бухгалтерського обліку в системі ризик-орієнтованого управління
18. Інформаційне забезпечення управління ризиками підприємницької діяльності: обліковий аспект
19. Оцінка якості облікової інформації. Методичний підхід до оцінювання
20. Якість бухгалтерського обліку як складова ефективної діяльності підприємства
21. Наукові погляди на визначення та значення бухгалтерського обліку в управлінні
22. Інтеграція кількісних та якісних методів в дослідженнях бухгалтерського обліку

23. Системи управлінського обліку: інтеграція традиційних та сучасних методів
24. Бухгалтерський облік витрат: методи та їх вплив на управлінські рішення
25. Управлінський облік у стратегічному плануванні підприємства: аналіз та оптимізація
26. Роль облікової інформації в оцінці інвестиційних проектів та управлінні ризиками
27. Виклики та проблеми у сфері бухгалтерського обліку в управлінні
28. Інновації у сфері обліку в управлінні: сучасні тенденції та виклики
29. Перспективи розвитку досліджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні
30. Зміни в глобальному бізнес-середовищі, що впливають на майбутнє бухгалтерського обліку
31. Інтеграція нефінансових показників у систему управлінського обліку для сталого розвитку
32. Наукові погляди на методологію внутрішнього аудиту (сучасні методи і підходи, що використовуються в практиці внутрішнього аудиту; вплив інтеграції нових технологій на зміну методології внутрішнього аудиту)
33. Наукові погляди на методологію оцінки ефективності внутрішнього аудиту (розробка критеріїв і показників для оцінки результативності внутрішнього аудиту, вплив зовнішнього аудиту на покращення процесів внутрішнього аудиту)
34. Взаємодія між внутрішнім аудитом і управлінським обліком
35. Аналіз ролі внутрішнього аудиту в корпоративному управлінні
36. Внутрішній аудит як інструмент управління ризиками
37. Сучасні виклики, що стоять перед службою внутрішнього аудиту
38. Дослідження впливу цифровізації (аналітика даних, штучний інтелект) на практику внутрішнього аудиту
39. Оцінка ефективності автоматизації процесів внутрішнього аудиту
40. Внутрішній аудит у контексті глобалізації
41. Внутрішній аудит і сталий розвиток
42. Психологічні аспекти внутрішнього аудиту (дослідження впливу міжособистісних відносин на результати роботи внутрішніх аудиторів; оцінка психологічних факторів, що впливають на прийняття управлінських рішень)

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, обговорення);
- наочні (схеми, таблиці, графіки, діаграми, стрічки новин чи подій), під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;
- практичні (вирішення задач, виконання вправ, розв'язання ситуаційних завдань, творчі роботи, метод тренажера для запам'ятовування та ідентифікації понять та категорій за тематикою курсу), під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання (опитування, аналіз ситуацій, дискусії, дебати, полеміка, мозковий штурм, командна робота, ділові ігри, аналіз і моделювання ситуацій);
- інноваційні (проектно-дослідницький) та інтегровані методи;
- заняття із використанням ІКТ. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення опитувань Mentimeter;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» включають: екзамен, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації виконаних завдань та досліджень.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену. Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів. Загальна кількість балів, виділених на проведення семестрового екзамену складає 40 балів. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

При поточному контролі здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування у т.ч. перехресні, тестування, презентації та захист індивідуальних завдань, вирішення кейсових і ситуаційних завдань, розрахункових задач, активної наукової діяльності, участь у науково-практичних конференціях, підготовка публікацій.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. Суми : ТОВ «ВПШ «Фабрика друку», 2018. 248 с. <https://surl.li/sxqfmj>
2. Внутрішній контроль і аудит в державному і комунальному секторах економіки України: проблеми і перспективи розвитку : монографія / І. Ю. Чумакова, М. В. Бариніна, В. М. Король, В. О. Попко ; за ред. Л. Г. Ловінської ; ДННУ «Акад. фін. управління». – Київ, 2019. – 400 с. (електронне видання).
3. Жидеєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 178 с.
4. Інструментарій внутрішнього аудиту (посібник для внутрішніх аудиторів державного сектора) <https://surl.li/wfpssw>
5. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
6. Каменська Т.О., О.Ю. Редько. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб.; Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 375 с. (Наука – практиці). <https://surl.li/iuhycs>
7. Куцик П.О. та ін. Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : підруч. ; за заг. ред. П.О. Куцика. Львів: В-во Львівськ. торг.-екон. у-ту, 2018. 282 с.
8. Куцик П.О., Бачинський В.І., Воронко Р.М., Полянська О.А., Головацька С.І., Корягін М.В., Кузьмінська К.І., Чік М.Ю. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник [3-є видан.] ; за ред. д.е.н., проф. П.О. Куцика. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. 308 с.
9. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Облік та

внутрішній аудит в управлінні підприємством : навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2017. 416 с.

10. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р., Зінкевич О.В. [та ін.]. Облік та внутрішній аудит в управлінні : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і оподаткування». Рівне, 2023. 244 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25915/1/Бухгалтерський%20облік%20%20зах.pdf>

Додаткові:

1. Аудит в умовах сталого розвитку: колективна монографія / за загальною редакцією проф. О. А. Петрик / О. А. Петрик, Н. В. Гойло, І. І. Матієнко-Зубенко, І. О. Мариніч, Ю. Б. Слободяник ін. К. : КНЕУ, 2021. 231 с.

2. Безручук С.Л., Грабчук І.Л. Основні концепції впливу цифровізації на якість бухгалтерського обліку. *Облік і оподаткування*. 2021. № 4 (98). С. 69-74

3. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип.6. С. 13-16.

4. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. К. : КНЕУ, 2004. 480 с.

5. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. Київ: Кондор, 2009. 187 с.

6. Головацька С.І., Сашко О.П. Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства : монографія. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2017. 360 с.

7. Горовий Д. та ін. Управлінський облік. Збірник задач : навч. посіб. К.: Гельветика, 2021. 400 с.

8. Грицишен Д.О. Бухгалтерський облік в системі управління економіко-екологічною безпекою промислових підприємств : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 540 с.

9. Гуцаленко Л. та ін Управлінський облік : навч. посіб. К.: Центр учб. літ., 2022. 370 с.

10. Дорошенко О.О., Павлюк В.В. Трансформація етичних принципів професійного бухгалтера під впливом штучного інтелекту в контексті економічної теорії щастя (Doroshenko O.O. & Pavliuk V.V. Transformation of the Ethic Principles of a Professional Accountant Under the Influence of Artificial Intelligence in the Context of the Economic Theory of Happiness). *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2021. № 3 (95). С. 21-29

11. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : підручник ; за ред. Л.Г. Мельника, М.К. Шапочки. Суми: Університетська книга, 2008. С. 660-685.

12. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. № 2. С. 18-23.

13. Зелікман В.Д., Ізвекова І.М., Соколовська Р.Б. Управлінський облік : навчальний посібник. Дніпро. НМетАУ, 2017. 198 с.

14. Каменська Т.О. Внутрішній аудит. Сучасний погляд: монографія / Т.О. Каменська – К.: Інформ.-аналітичне агентство, 2010. – 491.

15. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2007. 236 с.
16. Кононенко С.О., Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. Стандартизація і сертифікація в обліку і аудиті як фактор підвищення надійності та довіри до інформаційного забезпечення користувачів фінансової інформації. *Наука і техніка*. 2023. № 9 (23). С. 195-205.
17. Кузнецова С.А. Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : навч. посіб. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. 230 с.
18. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік для управління: гносеологічний та епістемологічний конфлікти : монографія; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир, 2011. 344 с.
19. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти. Житомир: ЖДТУ, 2017. 204 с. URL: <https://salo.li/c6b57bF>
20. Лещук Г.В., Савків У.С., Іванюк Т.Л. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством під час воєнного стану. *Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти повоєнного відновлення*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-297-8-29>.
21. Лук'янова В.В. Діагностика ризику діяльності підприємства. Хмельницький: ПП Ковальський В.В., 2007. 312 с.
22. Маматова Л.Ш. Роль бізнес-планування в управлінні підприємством. Підприємництво і торгівля. 2021. № 30. С. 44-47.
23. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання. К.: ЦНЛ, 2003. 188 с.
24. Мельничук В.В. Облікова політика в управлінні підприємством за умов глобальних викликів. *Сучасні тренди розвитку світового господарства в умовах новітніх глобальних викликів*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-333-3-11>.
25. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств : монографія. К.: КНЕУ, 2002. 272 с.
26. Михальська О.Л., Швець В.Г. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат : монографія. КНУ. К.: Кондор, 2019. 224 с.
27. Мокринська З.В. Кодекс етики професійних бухгалтерів як основа побудови ефективної бухгалтерської практики. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 79-84
28. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства : монографія. Житомир: ПП «Рута», 2011. 352 с.
29. Нападовська Л.В. Управлінський облік : монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. 450 с.
30. Нападовська Л.В. Управлінський облік : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Книга, 2004. 544 с.
31. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції»: монографія /Н.М. Позняковська С.Я. Зубілевич О.Л. Міклуха та ін.: Рівне: НУВГП. 2019.414 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/14323/>
32. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: Навч. посібник. 5-те видання. Алерта, 2022. 390 с.

33. Охотнік С., Свічкач Н. Управлінський облік: від теорії до практики. Акцент ПП, 2023. 512 с.

34. Патрин Г.О. Управлінський облік : підручник. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2017. 340 с.

35. Полінкевич О.М., Мальцева В.В., Тринчук В.В. Бізнес-технології в управлінні підприємством як основа сталого розвитку цифрового суспільства. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2023. № 24. С. 35-40.

36. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Посилення взаємозв'язку обліку і контролю підприємницької діяльності та їх інтеграція з іншими функціями управління. *Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al]; edited by V. Yatsenko*. «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. С. 210-222

37. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів) : монографія. Тернопіль; Карт-бланш. 2006. 86 с.

38. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти) : Монографія. Тернопіль: Економічна думка, 1999. 422 с.

39. Розіт Т.В., Слюніна Т.Л. Національні особливості застосування Кодексу етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 30. С. 551-556.

40. Роль внутрішнього аудиту в управлінні ризиками / Міністерство фінансів України. <https://surl.li/kalxni>

41. Савченко В.М., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2022. № 8 (41). С. 75-86.

42. Савченко Н.М., Савченко Р.О., Ганяйло О.М. Управлінський облік в системі стратегічного управління підприємством. *Агросвіт*. 2023. № 19. С. 39-44.

43. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Щербина Ю.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 132 с. URL: <https://salo.li/10Vd27d>

44. Скоробогата Л.В., Войнаренко М.П. Обліково-аналітичні аспекти управлінських концепцій: процеси формування та реалізації. Хмельницький: ХНУ, 2014. 605 с.

45. Сметанко О.В. Проблеми і перспективи розвитку внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України : монографія. К. : КНЕУ, 2014. 461 с.

46. Сметанко О.В. Теорія та практика внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України. К. : КНЕУ, 2013. 436 с.

47. Сопко В.В. Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.

48. Сторожук Т., Дружинська Н. Організація екологічно орієнтованого обліку в контексті реалізації сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-65>

49. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік : підручник. К. ЦНЛ. 2020. 792 с.

50. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Розвиток концепції обліку в системі управління підприємством. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 9 (42). С. 142-153.

51. Шкуліпа Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика : монографія. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПК «Орхідея», 2020. 616 с. URL: file:///C:/Users/%D0%9E/Downloads/SSRN-id3797610.pdf

52. Achhaiba M. & Omari A. (2022). The Impact of Business Intelligence Systems on Management Accounting in Companies: Literature Review. *Revue du contrôle, de la comptabilité et de l'audit*. Volume 6. Issue 1. P. 107-129

53. Baker M., Gray R. & Schaltegger S. (2022). Debating accounting and sustainability: from incompatibility to rapprochement in the pursuit of corporate sustainability. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol.1. DOI: 10.1108/AAAJ-04-2022-5773.

54. Chang K., Lasyoud A.A. & Osman D. (2023). Management accounting system: Insights from the decision making theories. *Social Sciences & Humanities Open*. Iss. 8 (1). 100529. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100529>

55. Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, Madhav V. Rajan. Cost Accounting. A Managerial Emphasis. 14th-Global-Edition. Pearson Education Limited 2012. page 892. URL: <https://surl.li/ivvcqe>

56. [Colin Drury](#), [Mike Tayles](#). Management and Cost Accounting. Cengage Learning, 2022. 576 p. URL: <https://cutt.ly/FwzK5WpX>

57. Executive Programme Cost And Management Accounting. URL: https://www.icsi.edu/media/webmodules/publications/FULL_BOOK_PPCMA2017-JULY_4.pdf.

58. Farida I., Mulyani S., Akbar B. & Setyaningsih S.D. (2021). Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information. *Utopía y Praxis Latinoamericana*. Vol. 26. Issue 1. URL: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27966119022>

59. Key Facts and Trends in the Accountancy Profession (2022). London: The Financial Reporting Council Limited. 74 p.

60. Khalleefah A.M. (2020) Accounting engineering as the base for enterprise data driven decision-making system implementation. *Science of Europe*. Vol. 3. № 48. P. 25-31

61. Khalleefah A.M. (2020) Assessment of the impact made by the digital transformation of the accounting system on the decision-making system of the enterprise. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 2. P. 122-129

62. Khalleefah A.M. (2020) The project approach to enterprise strategic management accounting organizing facing the fourth industrial revolution challenges. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 1. P. 35-40

63. Lisic L., Myers L.A., Pawlewicz R. & Seidel T.A. (2019). Do Accounting Firm Consulting Revenues Affect Audit Quality? Evidence from the Pre- and Post-SOX Eras. *Accountancy Faculty Publications*. Vol. 5. URL: <https://commons.und.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=acc-fac>

64. Lutfi A., Alkelani S.N., Al-Khasawneh M.A., Alshira'h A.F., Alshirah M.H., Almaiah M.A., Alrawad M., Alsyouf A., Saad M. & Ibrahim N. (2022). Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19. *Sustainability*. № 14 (15048). URL: <https://doi.org/10.3390/su142215048>

65. Matskiv H., Smirnova I., Malikova A., Puhachenko O. & Dubinina M. (2023). The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 1 (48). P. 180-192. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3955>

66. Metil T., Maryanova S., Petrovska S., Lysenko A., Kravchenko M. (2019). Organization of management accounting on the basis of the process approach automation. *Academy of accounting and financial studies journal. Scopus*. Volume 23, special issue 2. URL: <https://www.abacademies.org/articles/formation-of-a-strategic-model-for-assessment-of-the-innovative-potential-of-an-enterprise-8035.html>

67. Nazarova H., Kashchena N., Nesterenko I., Kovalevska N., Kashperska A. (2022). Theoretical and methodological aspects of improving the functioning of the accounting system. *Amazonia Investiga*. 11 (54). P. 243-255. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2057>

68. Paul D. Kimmel PhD, Jerry J. Weygandt PhD, Donald E. Kieso PhD, Accounting tools for business decision making. URL: <https://www.just.edu.jo/~mqais/CIS252/Accounting.pdf>

69. Spencer Pickett K. H. THE INTERNAL AUDITING HANDBOOK Second edition. Wiley <https://surl.li/bldrpy>

70. Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomovyi M.M., Khomovyi S.M. & Makarchuk O.G. (2021). The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 4 (31). P. 230-238

71. Zamula I., Lahovska O., Shavurska O., Tanasiieva M., Travin V. Theoretical preconditions for the development of accounting in forestry enterprises on the challenges of sustainable development. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7(3). URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.05>.

Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України 08.07.2010 р. № 2456-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПіН 3.3.2.007-98 : Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 10.12.1998 р. № 7 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98#Text>

3. Концептуальна основа фінансової звітності. URL : <https://is.gd/uhqFMm>

4. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 26.09.2003 р. № 269 (зі змінами та доповненнями). URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0269203-03#Text>

5. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). Видання 2018 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf

6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2020. Частина I. URL: <https://salo.li/1054386>. Частина II. URL: <https://salo.li/02BF08C>. Частина III. URL: <https://salo.li/47c1C33>

7. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту. URL: <https://surl.li/xxxntr>

8. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>

10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

11. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

13. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки : Закон України від 20.03.2023 р. № 2970-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text>

14. Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» - Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04/conv#Text>

15. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15/conv#Text>

16. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. № 982. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18> .

17. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : Наказ від 27.06.2013 р. № 635 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>

18. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р.

№ 88 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

19. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

20. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

21. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII/ВР України. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

22. Про облікову політику : Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>

23. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені Міністерством фінансів України від 04.10.2011 №1247. <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1620>

24. Code of Ethics. URL: https://na.theiia.org/standards-guidance/Public%20Documents/IPPF_Code_of_Ethics_01-09.pdf

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

4. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>

8. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>

9. Офіційний сайт Національного банку України. <http://www.bank.gov.ua>

10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

11. Електронне видання газети «Бухгалтерія». URL: www.buhgalteria.com.ua

12. Електронне видання журналу «Бухгалтер». URL: <http://www.buhgalter.factor.ua/>

13. Електронне видання журналу «Вісник податкової служби». URL:

<http://www.visnuk.com.ua/>

14. Електронне видання журналу «Дебет-кредит». URL: <http://dtk.com.ua/>

15. Електронне видання журналу «Все про бухгалтерський облік». URL: www.vobu.com.ua

16. Бухгалтерські бланки, консультації з постановки обліку, роз'яснення, щодо дотримання податкового законодавства. URL: dtk.com.ua

17. Бланки бухгалтерської та податкової звітності. URL: www.buhgalteria.com.ua

18. База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку. URL: <http://search.ligazakon.ua>